

НУФИ “Филип Кутев”

Гр. Котел, тел./ФАКС (0453)4 22-15,4 22-48,
e-mail:smu_k_1@mail.bg

УТВЪРДИЛ.....

/М.Градешлиева/

НА ОСНОВАНИЕ НАРЕДБА №2 ЗА ПРИЕМАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩА ПО ИЗКУСТВАТА УТВЪРЖДАВАМ ВИДА И ТЕМИТЕ ЗА ПРИРАВНИТЕЛНИ ИЗПИТИ

I. За постъпване в VII клас – специализирано обучение
специалности: тамбура, гъдулка, кавал, гайда, акордеон, народно пеене.

Кандидатите са явяват на изпит по специалността и изпит по солфеж.

*Народно пеене: изпълнение на три песни в различни размери по избор на кандидата.

*Тамбура, гъдулка, кавал, гайда, акордеон - изпълнение на четири народни мелодии в различни размери; бавна мелодия/песен.

Изпит по солфеж - изпяване и транспониране на песен по зададен тон;
- възпроизвеждане с глас на кратки мелодични фрази, интервали и тризвучия;
- подражателно възпроизвеждане на ритъм;
- отгатване на тонове в до мажор и четене на ноти на виолинов „сол” ключ.

II. За постъпване в IX клас по професии „музикант-инструменталист“ и „музикант –вокалист“, специалности: тамбура, гъдулка, кавал, гайда, акордеон, народно пеене

Кандидатите се явяват на следните изпити:

1. Солфеж – писмен и устен
2. Изпит по специалността
3. Теория на музикалните елементи – устен
4. История на музика – устен

Изисквания за изпита по солфеж:

А/ писмен изпит – едногласна диктовка в 2/4, 3/4 или 4/4 размер и една диктовка в неравноделен размер – 5/8, 7/8 или 9/8 в тоналности до един знак.

Б/ устен изпит – солфежиране от пръв поглед на мелодии в тоналности до един знак; подражателно възпроизвеждане на отделни гласове в хармоничен двуглас и триглас.; отгатване на тонове в до мажор и ла минор; подражателно възпроизвеждане и построяване на интервали до ч.5 и ч.8 .

Изисквания за изпита по главен специален предмет:

*Тамбура

Практически изпит: “Радомирска ръченица” с бурдон и три пиеси по избор; свирене на ритмичен и хармоничен съпровод на една от пиесите.

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента.

Устройство на инструмента. Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете; Усъвършенстване на технически умения; Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване; Работа с гами и технически упражнения; Структура на гамите; Начини за овладяване и затвърждаването им; Стилистични и интерпретационни проблеми в музикалното произведение.
Раздел V. Изграждане на навици за самостоятелна работа

*Гъдулка –

Практически изпит: задължителна пиеса “Ръченик” - Т. Киров; три хора в различни размери.

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента; Устройство на инструмента; Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете; Усъвършенстване на технически умения; Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване; Работа с гами и технически упражнения; Структура на гамите; Начини за овладяване и затвърждаването им; Стилистични и интерпретационни проблеми в музикалното произведение.

*Кавал –

Практически изпит: три инструментални пиеси в различни размери; задължителна пиеса “Странджанска ръченица” от Стоян Величков.

Теоретичен изпит: исторически сведения и устройство на кавала; постановки и положения на ръцете и тялото; звукоизвличане; правилно дишане; изграждане на навици за самостоятелна работа; сценично поведение; работа върху художествения материал.

* Гайда

Практически изпит: Задължителна пиеса „Дайчово хоро“ №17 - К. Софенков;
Три пиеси в различен размер от изучените през годината

Теоретичен изпит:

Възникване и историческо развитие на инструмента; Устройство на инструмента; Постановка и начин на звукоизвличане; Положение на тялото и ръцете; Специфични особености на начина на звукоизвличане; Усъвършенстване на технически умения; Основни техники на изпълнение и начини за тяхното овладяване.; Орнаментика.

*Народно пеене

Практически изпит:

- Две безмензурни песни от областта на ученика, едната от които с рецитация.

- Три хороводни песни в различни размери.

Теоретичен изпит:

музикално-фолклорни белези на песните и изпълнителството от областта на ученика; видни изпълнители; певческото дишане . видове и упражнения за овладяването му; хигиена на гласа; болестни състояние на гласа и начини за преодоляването им.

*Акордеон

Практически изпит: Мажорна и минорна гама в две октави в тоналности да 2 знака.; етюд; пиеса-валс, менует, марш, танго; пиеса от български автор в народен дух /народно хоро, песен/

Теоретичен изпит: исторически данни за инструмента и приложението му в художествената практика; устройство и технически данни; производители и разпространители; мястото на акордеонното изкуство в творчеството на българските композитори; известни изпълнители на акордеон.

Забележка: Материалът за практически изпит за всички специалности се изпълнява наизуст.

III. Темы за изпита по теория на музикалните елементи:

1. Звук. Тон. Шум. Свойства на тона. Обертонове.
 2. Музикална система. Звукоред. Октавови групи. Основни и производни степени. Буквени и слогови наименования на тоновете. Хроматични знаци.
 3. Линеино-нотна система. Петолиние, ноти. Нотна стойност и тонова трайност. Записване на тоновете височини и трайности. Знаци за удължаване на нотните стойности.
 4. Нотни ключове. Практическо овладяване на виолинов и басов ключ.
 5. Видове диатонични и хроматични полутонове и цели тонове. Енхармонизъм. Музикален строй. Натурален и темперирани строи. Диатоника и хроматика.
 6. Прости интервали – мелодични и хармонични. Обръщение на диатоничните прости интервали.
 7. Лад. Тоналност. Гама. Степени на лада. Разновидности на мажора и минора. Тоналности до седем знака. Паралелни тоналности.
 8. Ритъм. Метрум. Размер. Такт. Видове метруми и размери.
 9. Синкоп. Видове синкопи.
 10. Основно и особено делене на нотните стойности.
 11. Съзвучие. Акорд. Тризвучие. Видове тризвучия. Обръщения на тризвучията – мажорни и минорни.
4. Темы за изпита по история на музиката:
1. Музикалната култура на древните цивилизации – Египет, Индия, Китай, Асирия-Вавилония, Палестина. Антична музикална култура. Древно-гръцка музикална теория и естетика.
 2. Средновековна музикална култура на западна Европа. Професионалната църковна музика – тенденции, жанрове. Начало на многогласието. Развитие на светската музика. Средновековна музикална теория и естетика.

3. Музикалната култура в Западна Европа през Ренесанса – етапи, тенденции, национални школи. Строг полифоничен стил /Римска школа, Венецианска школа, Нидерландска школа/. Развитие на светските жанрове. Етапи в еволюцията на мадригала. Музикална теория.
4. Западноевропейската музика през XVII и първата половина на XVIII в. Възникване на операта. Оперни школи в Италия. Операта във Франция, Англия и Германия. Оратория и кантата. Пасион.
5. Инструменталната музика през XVII и първата половина на XVIII в. Жанрове. Органна музика – Италия, Германия. Цигулкова музика – Италия. Клавирна музика – Франция, Англия.
6. Г.Ф.Хендел – жизнен и творчески път. Оперно творчество. Оратории – видове, новаторство. “Месия”.
7. Инструменталните жанрове в творчеството на Хендел. Концерти за орган, концерти греси. Пленерни жанрове. Камерна и клавирна музика.
8. Й.С.Бах – жизнен и творчески път. Вокално-инструментални жанрове – пасиони, меси, кантати. “Матеус пасион”.
9. Инструменталните жанрове в творчеството на Бах. Органна музика. Клавирна музика. Музика за камерни ансамбли. Оркестрова музика. “Английски сюити”. Пасакалия в до минор. “Бранденбургски концерти”.

Забележка:

1. Авторите и произведенията по съответните специалности се подбират съобразно утвърдените учебни програми .
2. Кандидатите за постъпване чрез приравнителни изпити в IX клас за професия музикант-инструменталист и за професия музикант-вокалист, полагат приравнителни изпити по специалността, както и по други учебни предмети по които съществува разлика в учебния план, по учебни програми за съответния клас.